

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543

FACTORS INFLUENCING TOWARD SELECTION AGRICULTURAL PROJECT
SUBJECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENT IN MATTAYOM WAT NONGCHOK
BANGKOK, ACADEMIC YEAR 2000

โดย

นายอำนาจ ยวงรัมย์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2543

รฟ.
๑๖๘๖๒/
เลขที่.....
เลขทะเบียน..... 40324
วัน, เดือน, ปี..... 11 ก.ย. 2544

b. 11099781
i.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2543

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
มัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543

FACTORS INFLUENCING TOWARD SELECTION AGRICULTURAL
PROJECT SUBJECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENT IN MATTAYOM
WAT NONGCHOK BANGKOK, ACADEMIC YEAR 2000

ชื่อ - สกุล นายอำนาจ ยวงรัมย์

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ
เลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2543 3) ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการเรียนการสอนโครงการเกษตร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไป ตอนที่
2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง
อายุอยู่ในช่วง 15 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อาชีพหลักของผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง
รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 10,000 บาท นักเรียนมีประสบการณ์ทางการเกษตรแต่ไม่คิด
ประกอบอาชีพเกษตร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ด้านตัวบุคคล นักเรียนเห็นความสำคัญของตัวเองเป็นสำคัญ คือ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 6 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครงการที่ทำงานผ่อนคลายความเครียดได้ เลือกโครงการเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ เลือกโครงการเกษตรเพราะตรงกับ ความสามารถของตนเอง เลือกโครงการเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ เลือกโครงการเกษตรเพราะข้าพเจ้าจะ ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่และเลือกโครงการเกษตรเพราะครู- อาจารย์แนะนำ

ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ เลือกโครงการเพราะคิดว่าสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้ปกครองทำการเกษตร นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดายินดีสนับสนุนให้เรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อบิดามารดาและเลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาแนะนำ

ด้านการศึกษาต่อ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรทำให้มีความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น เลือกโครงการเกษตรทำให้สามารถสำรวจความสนใจและความถนัดเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไปและเลือกโครงการเกษตรเพราะจะทำให้ได้เกรดสูง ๆ ทำให้สามารถเรียนต่อได้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตร เพราะสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร

ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ เลือกโครงการเกษตรเพราะการทำงานเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะและเลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาเป็น ในขณะที่ปฏิบัติงานจริง นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงานและเลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ

ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ โครงการเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ในด้านการเกษตรมากขึ้น สามารถนำความรู้จากโครงการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และสามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่และสามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปประกอบอาชีพเกษตรได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน หลายหน่วยงาน ผู้ทำการวิจัยจึงขอขอบคุณ อาจารย์ ศราวุธ อินทรเทศ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ รวมถึงอาจารย์ผู้ประสานงานที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหา ให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษ และขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกเป็นอย่างสูงที่ได้ช่วยให้ปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งคณาจารย์ในหมวดเกษตรกรรมได้ช่วยตรวจทานและให้ความสะดวกในทุกด้าน และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2543 ที่ช่วยตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคุณบิดา-มารดา พี่ ๆ ที่ให้กำลังใจและทุนทรัพย์ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ และเพื่อน ๆ ที่มีส่วนช่วยให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

อำนาจ ยวงรัมย์

มีนาคม 2544

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายของปัจจัย.....	4
2.2 ความหมายของอิทธิพลและความสนใจ.....	6
2.3 ทฤษฎีการเลือกโครงการเกษตร.....	7
2.4 แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ.....	9
2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการ.....	11
2.6 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น.....	12
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	21
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 ผลวิจัยและข้อวิจารณ์ผล

 4.1 ผลการวิจัย.....23

 4.2 ข้อวิจารณ์ผล.....31

5 สรุปและข้อเสนอแนะ

 5.1 สรุปผลการวิจัย..... 35

 5.2 ข้อเสนอแนะ..... 37

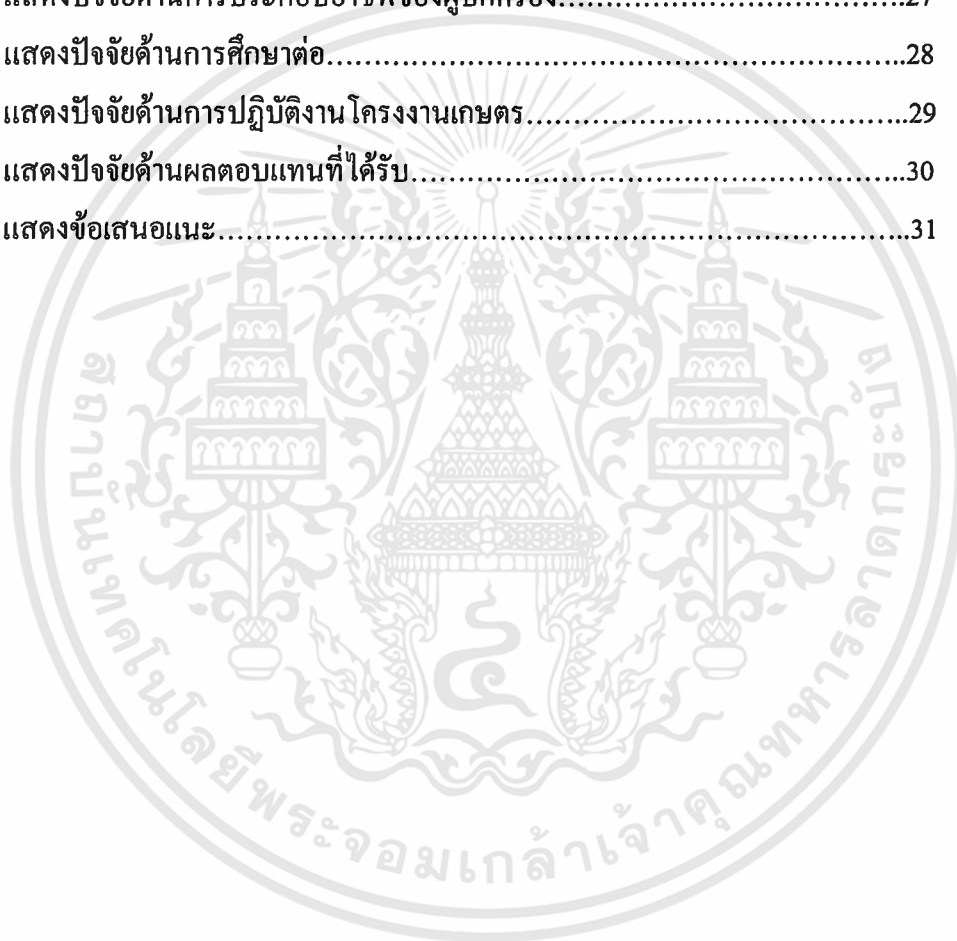
บรรณานุกรม..... 39

ภาคผนวก..... 44

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน.....	21
2 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	23
3 แสดงปัจจัยด้านตัวบุคคล.....	26
4 แสดงปัจจัยด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง.....	27
5 แสดงปัจจัยด้านการศึกษาต่อ.....	28
6 แสดงปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร.....	29
7 แสดงปัจจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับ.....	30
8 แสดงข้อเสนอแนะ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านจิตใจ ที่คนรุ่นหนึ่งให้แก่คนอีกรุ่นหนึ่ง เครื่องมือนี้หากไม่นำมาใช้ประโยชน์อันใด นอกจากนี้การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญของรัฐในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพลเมือง เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐตามที่รัฐต้องการทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง (ภิญโญ, 2521 : 18)

ประเทศที่เจริญแล้วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองก็เพราะประชาชนในประเทศนั้นมีคุณภาพและคุณภาพจะมีได้ก็ต้องมีการศึกษาเป็นพื้นฐานหรือหลักในการพัฒนาที่ตาม จะต้องพัฒนาคนก่อน คนเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งในบรรดาทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศการพัฒนาทรัพยากรได้ก็อาศัยการศึกษาเป็นวิธีทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่นๆ ดังนั้นการศึกษา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสังคมให้เจริญงอกงาม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง เพราะว่าชาติที่เจริญหรือพัฒนาแล้วล้วนแต่เป็นประชาชนที่มีคุณภาพและคุณภาพเป็นผลมาจากการศึกษา (อุทัย, 2533 : 1)

อาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลักของคนไทยมาช้านานและเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศ การเกษตรจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้การจัดการศึกษามีการเรียนวิชาเกษตรทุกระดับ และวิชาโครงการเกษตร ซึ่งเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรซึ่งเป็นวิชาหนึ่งของกลุ่มวิชาการงานเพราะอาชีพในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งกลุ่มวิชาการงานและอาชีพเป็นวิชาที่เน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกัน และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน (เสาวณี ห่วงจริง, 2539 : 1 – 2)

วิชาโครงการเกษตร เป็นวิชาบังคับเลือกที่กำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องเรียนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเริ่มตั้งแต่พุทธศักราช 2521 เป็นต้นมา

โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ได้เปิดการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งการเรียนการสอนก็เป็นไปตามหลักสูตร แต่ยังไม่มีการศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ทำให้นักเรียนจึงเลือกเรียนวิชานี้ มีการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมหรือไม่ บรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด ผู้ทำการวิจัยเห็นว่าควรจะมีการศึกษาปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร เพื่อจะได้ทราบว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ควรมีการปรับปรุงการเรียนการสอนไปในแนวทางใด และหลังการเรียนการสอนแล้วได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาพิจารณาและเป็นแนวทางในการปรับปรุงในการสอนวิชานี้ให้เหมาะสมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

1.3 ขอบเขตของปัญหา

1. ศึกษาถึงสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 โดยศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านตัวบุคคล, ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง, ด้านการศึกษาต่อ, ด้านการปฏิบัติงานโครงการและด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก แขวงกระหม่อมราช เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	ชาย 26 คน	หญิง 18 คน	รวม 44 คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	ชาย 24 คน	หญิง 19 คน	รวม 43 คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	ชาย 21 คน	หญิง 20 คน	รวม 41 คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	ชาย 19 คน	หญิง 23 คน	รวม 42 คน
รวม	ชาย 90 คน	หญิง 80 คน	

จำนวนประชากรทั้งหมด 170 คน

นิยามศัพท์

ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนให้นักเรียนใช้พิจารณาและตัดสินใจ

อิทธิพล หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวการทำให้เกิดการตัดสินใจของนักเรียน

ด้านตัวบุคคล หมายถึง ความสนใจของตนเอง ความคิดเห็นของเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการ

ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ความสนใจของตนเองที่มีต่อการเลือกโครงการเพราะเห็นว่าตรงกับอาชีพทางบ้านหรือบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรทำให้สนใจด้านนี้

ด้านการศึกษาต่อ หมายถึง ความสนใจของตนเองที่มีต่อการเลือกโครงการเพราะเห็นว่าแผนการเรียนด้านนี้จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จด้านการเกษตร เพราะตนเองมีเจตคติที่ดีต่อโครงการเกษตร สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาต่อ

ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร หมายถึง โครงการที่ฝึกโอกาสให้ผู้เรียนเลือกปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้ ตามความเหมาะสม

ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ หมายถึง ประสบการณ์ ทรรศน์ ความรู้ ที่ได้จากการเรียนโครงการ

วิชาโครงการ หมายถึง วิชาที่บรรจุในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นกิจกรรมการศึกษาที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามที่ตนเองถนัด ซึ่งประกอบไปด้วย โครงการงานอุตสาหกรรม โครงการงานวิทยาศาสตร์ โครงการเกษตร แต่ผู้วิจัยต้องการวิจัยเน้นโครงการเกษตรเท่านั้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาวัดหนองจอก แขวงกระทุ่มราย กรุงเทพฯ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาโครงการในโรงเรียนมัธยมศึกษาวัดหนองจอก หรือสถานศึกษาอื่น ๆ ระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวความคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายของปัจจัย
2. ความหมายของอิทธิพลและความสนใจ
3. ทฤษฎีการเลือกโครงการเกษตร
4. แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการ
6. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของปัจจัย

คำว่า ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นการให้เกิดผล คำว่า ปัจจัย กับคำว่า เหตุ มักใช้แทนกันได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 : 519)

ซูเมธ เดียวอิสเรศ (2525 : 11 – 13) ให้แนวความคิดว่า เฮอ์เบอร์ค (Herzberg) และคนอื่นๆ ได้ศึกษาถึง ปัจจัย ไว้ว่า ความรู้สึกที่มนุษย์มีความปรารถนาในรูปความพอใจ ซึ่งเรียกว่า ปัจจัยจูงใจ และความรู้สึกที่มนุษย์มีความปรารถนาในรูปความไม่พอใจ เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย

ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการ โดยตรงที่เป็นปัจจัยที่ทำให้คนรักและชอบงาน ทำให้คนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5 ประการ คือ

1. ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถแก้ปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ครั้นผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจในผลงานและความสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง
2. การได้รับความยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจาก

ผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้ อาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดีในการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ

3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทาบให้ลงมือทำหรืองานที่มีลักษณะทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยลำพังคนเดียว

4. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ที่ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

5. ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร มีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

ปัจจัยค่าจูนหรือปัจจัยอนามัย หมายถึง ปัจจัยที่จะค่าจูนให้มีแรงใจในการทำงานของบุคคลอยู่ได้ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรจะเกิดความไม่ชอบงานนั้นขึ้นมา ปัจจัยค่าจูนมีดังนี้

1. เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้นเป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน

2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต หมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้วยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลมีความสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ

3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

4. สถานภาพทางอาชีพ หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมมีเกียรติและศักดิ์ศรี

5. สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพทางกายของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการนอน รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

ปรีชา วิหคโต (2536 : 195 – 196) ได้กล่าวถึง ปัจจัย ใ้ว่าปัจจัยมีด้วยกัน 2 ประเภท คือ ปัจจัยทางพันธุกรรมและปัจจัยทางสภาพแวดล้อม โดยทางพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดศักยภาพทางร่างกายและสติปัญญาในการทำงานบางส่วน ส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นตัวปรุงแต่งให้มีสภาพดีขึ้นหรือเลวลง

ธรรมรส โขติกุลธร (2524 : 389) ให้ความหมาย ปัจจัย หมายถึง แนวโน้ม ความรู้สึก หรือน้ำใจของคนเราที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นเหตุการณ์ บุคคล วัตถุหรือสถานที่ก็ตาม ปัจจัย อาจเป็นในรูปของความพอใจหรือไม่ก็ได้

พัชรี วรกวิน (2524 : 84) ให้ความหมายของ ปัจจัย ไว้ว่า ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ลัดดา กิติวิภาค (2526 : 238) ให้ความหมาย ปัจจัย หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งของ สถานการณ์ต่างๆในทางที่ดีหรือไม่ดี

ดังนั้น ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้นักเรียน มีความสนใจ โน้มเอียงใน กระบวนการตัดสินใจเลือกงานที่แตกต่างกัน อาจจะเป็นการสนับสนุน หรือการคัดค้าน เข้าหา หรือถอยหนี ปัจจัยเป็นสิ่งที่กำหนดให้บุคคลประพฤติ ปฏิบัติหรือตอบสนองต่อบุคคล วัตถุ สถานการณ์แม้กระทั่งความคิดเห็นต่างๆ สำหรับการวิจัยในที่นี้หมายถึงสิ่งที่มีผลให้นักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกเลือกโครงการเกษตร โดยมีปัจจัยต่างๆดังนี้ คือด้านบุคคล ด้านการศึกษา ต่อ ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตรและด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

2. ความหมายของอิทธิพลและความสนใจ

ความหมายของคำว่า “อิทธิพล” มีผู้กล่าวได้ดังนี้

ประพันธ์ ผลเสวก (2540 : 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่าอิทธิพลเป็นเรื่องที่อยู่เหนือจิตใจที่ทำให้บุคคลต่าง ๆ ดำเนินการไปตามที่ต้องการได้ กำลังที่ยังผลให้สำเร็จอำนาจที่แฝงอยู่ในบุคคล หรือรัฐที่สามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ คำว่า อิทธิพล กับคำว่า ความสนใจ มีความหมายใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ตุ่ม ชุมสาย (2525 : 413) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับขณะที่มีความใส่ใจ นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกสะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่หรือความรู้สึกจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน อยากรู้อยากเห็นอยากทำให้สิ่งที่ตนสนใจและมีความสุขเมื่อประกอบสิ่งนั้น และประสาร เมืองหมุด (2512 : 13) ยังกล่าวไว้ว่า ความสนใจ คือความพอใจหรือความโน้มเอียงที่แสวงหาหรือเข้าร่วมในกิจกรรมหนึ่งนั่นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า คือสภาพจิตใจของผู้ที่ผูกพันหรือจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อาภา เสถียรสวัสดิ์ (2522 : 8) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจคือ ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำการจนบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น

อรอนงค์ แจ่มผล (2525 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า ความสนใจ คือ การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความพินิจพิจารณา เพื่อให้งานนั้นสำเร็จเป็นรูปร่างหรือจนบรรลุเป้าหมาย

สุดใจ เหล่าสุนทร (2505 : 1) กล่าวว่า ความสนใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของนักเรียนมัธยมแบบประสม เพราะจะต้องมีความเอาใจใส่ ความมีใจจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของตนเองอย่างแท้จริง

จากความหมายของอิทธิพลและความสนใจดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า อิทธิพลและความสนใจ คือความรู้สึกสะท้อนให้เห็นถึง ความเอาใจใส่ ความมีใจจดจ่อ อยากทำ อยากรู้ อยากเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอิทธิพลและความสนใจเป็นแบบของประสบการณ์ทางความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน แล้วแต่ประสบการณ์ที่ได้รับมาเป็นแรงกระตุ้นให้มีความโน้มเอียงที่จะกระทำในสิ่งที่ตนรู้สึกชอบและทำให้เกิดความพึงพอใจเมื่อได้ประกอบสิ่งนั้น ๆ

อิทธิพลและความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการเรียนหรือการทำงานการสำรวจความสนใจในการศึกษาต่อจะเป็นเครื่องช่วยพิจารณาในการเลือกเข้าศึกษาต่อโดยพิจารณาประกอบกับข้อมูลอื่น ๆ (ฉวีวงษ์ คัมภีร์พันธ์, 2524 : 13)

จากข้อมูลดังกล่าวพอสรุปได้ว่า อิทธิพลด้านบุคคล ด้านการศึกษาต่อ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านค่านิยม และด้านทุน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนช่วยผลักดันให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรม

3. ทฤษฎีการเลือกโครงการ

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2529 : 77) ได้กล่าวว่า ในการเลือกโครงการหรืออาชีพเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่ายิ่งต่อนักเรียน เพราะเขาเหล่านั้นจะเจริญเติบโตออกไปเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องการประกอบอาชีพต่อไป เพราะฉะนั้นกระบวนการตัดสินใจจึงมีส่วนช่วยเหลือให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเลือกโครงการได้เหมือนกัน

การเลือกโครงการ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการตัดสินใจที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต การเลือกโครงการหรืออาชีพการงานนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะผู้เลือกจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นดีพอสมควร (สุวรรณภา บุญจรงค์, 2540 : 7)

ประเสริฐ ว่องไวยนต์ (2515 : 6 – 8) ได้บอกถึงสาเหตุที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกโครงการหรืออาชีพต่าง ๆ

1. โครงการงานเกษตรหรืออาชีพจะต้องได้รับการยกย่องจากสังคม
2. ระดับความยากง่ายของงาน ถ้างานนั้นมีระดับความยากง่าย พอที่ผู้ที่จะเลือกได้ตามความถนัดของตนแล้ว เขาย่อมเลือก
3. การเอาอย่างผู้อื่น ถ้าเห็นผู้อื่นเขาประสบผลสำเร็จก็จะทำตามโดยไม่คำนึงถึงว่าตนเองจะทำงานได้เหมือนเขาหรือไม่
4. การคล้อยตามผู้อื่น เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง เพื่อนสนิท ได้แนะนำให้เห็นดีเห็นงามตาม
5. ความล้มเหลวผิดหวังจากงานใด เป็นแรงจูงใจให้สนใจในงานนั้นบุคคลใดก็ตามบางครั้งเห็นว่า งานที่ตนทำเป็นงานง่าย ๆ แต่พอลงมือทำเองไม่สำเร็จเพราะขาดความชำนาญ
6. แรงจูงใจให้ประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับเป้าหมาย บางคนต้องมีเกียรติบางคนต้องการเงิน บางคนอาจมีจุดหมายอย่างอื่น แต่จะเป็นเป้าหมายใดก็ตามถ้าเขาประกอบอาชีพนั้นแล้วบรรลุเป้าหมายตามต้องการได้
7. ความสนใจรักใคร่ในอาชีพนั้น ความสนใจเป็นเรื่องสำคัญเพราะไม่ว่าจะทำอะไรก็ถือความสนใจเป็นหลักประการหนึ่ง
8. เงินเป็นมูลเหตุอันสำคัญที่ช่วยให้ตัดสินใจประกอบอาชีพเพราะเงินเป็นที่มาของปัจจัยอื่น ๆ

วิจิตร จะโรจร(อ้างโดย มะอัซมี มะลี, 2539 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกโครงการหรืออาชีพเกษตร เป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญยิ่งของมนุษย์ เพราะการเลือกโครงการหรืออาชีพคือการกำหนดสิ่งผูกพันตามมาอีกหลายอย่าง เช่น การใช้เวลาตลอดชีวิตที่เหลือ การคบเพื่อน การรับฟังทัศนคติ ค่านิยมมาใช้กับชีวิต การกำหนดที่อยู่อาศัยว่าต้องอยู่ ณ ที่ใด ตลอดจนการกำหนดรูปแบบของชีวิตในครอบครัว งานหรืออาชีพจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลมีสิ่งต่างๆ ดังกล่าวคล้ายคลึงกัน คนที่ไม่มีงานทำหรือไม่มีอาชีพ จะรู้สึกแตกต่างจากคนอื่น หาแก่นสารของชีวิตไม่ได้ และจะได้กล่าวถึงทฤษฎีการเลือกโครงการหรืออาชีพ ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยเป็นที่ยอมรับกันแล้ว มีดังนี้

1. ทฤษฎี Trait – factor ทฤษฎีการเลือกโครงการหรืออาชีพขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้เลือก โดยเฉพาะทัศนคติและความสนใจและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับลักษณะโครงการหรืออาชีพ

2. ทฤษฎี Decision ทฤษฎีการเลือกโครงการหรืออาชีพ ขึ้นอยู่กับการได้รับผลตอบแทน
 คุ่มจากการทำงาน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจ

3. ทฤษฎี Sociological emphasis ทฤษฎีนี้ การเลือกโครงการหรืออาชีพเกิดเนื่องจาก
 อิทธิพลหรือกลุ่มสังคมแวดล้อมตัวผู้เลือก เช่น กลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัวของผู้เลือกที่คบค้า
 สยามด้วย

4. ทฤษฎี Psychological emphasis ทฤษฎีการเลือกโครงการนี้สืบเนื่องมาจากสภาพ
 ของอิทธิพลของจิตใจผู้เลือกที่ถูกเลี้ยงมาตั้งแต่เด็ก เช่น สภาพจิตใจทางด้านแรงจูงใจให้อยากเป็น
 อะไร บุคลิกภาพที่ถูกให้เป็นและต้องการพื้นฐานต่าง ๆ ที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก

5. ทฤษฎี Development emphasis ทฤษฎีนี้การเลือกโครงการเนื่องจากการพัฒนาการ
 ในด้านการเลือกโครงการหรืออาชีพมาตั้งแต่เด็กต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นเวลานาน

สำเนา ขจรศิลป์ (อ้างโดย เสรี มุขสุข, 2539 : 9) กล่าวถึงการเลือกโครงการเกษตร
 หรืออาชีพว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์มาก เพราะการทำงานมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของ
 มนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. โครงการเกษตรหรืออาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน
 พื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์

2. โครงการเกษตรหรืออาชีพของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์มาก
 บุคคลรู้จักผู้อื่นโดยทางอาชีพมากกว่าทางอื่น ๆ

3. โครงการเกษตรหรือการประกอบอาชีพทำให้บุคคลมีโอกาสได้ค้นพบบุคลิก
 ภาพของตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง

4. ความสำเร็จในการประกอบอาชีพการงาน ทำให้บุคคลเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรี
 ของตนเอง ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเอง เกิดความสมบูรณ์ในชีวิต

โดยทั่วไปไม่ว่าบุคคลจะสนใจโครงการหรืออาชีพใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่เกิดจากสาเหตุที่
 แตกต่างกันไปทั้งสิ้น ความสนใจในโครงการหรืออาชีพของบางคนอาจจะมาจากการปลูกฝังในวัย
 เด็ก บางคนอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุบังเอิญ เช่น ภูมิถิ่นเดิม คือ ต้องการประกอบอาชีพอะไรก็
 ได้ที่ได้ที่บ้านเกิดของตนเอง โดยไม่ต้องโยกย้าย ไปสถานที่อื่นหรือความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปก
 ครองที่ต้องการให้ลูกหลานของตนเองได้ประกอบอาชีพที่ตนชอบ

4. แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ

การที่บุคคลจะเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพใดนั้น บุคคลนั้นจะต้องมีเป้าหมายในการ
 ประกอบอาชีพ เพื่อปูพื้นฐานหรือเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ

เป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องอาศัยหลัก หรือแนวทางในการเลือกศึกษาต่อเป็นการประกอบการตัดสินใจ ซึ่ง ทศนา ณ สงขลา (2538 : 48) ได้สรุปแนวทางต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การรู้จักตนเองในเรื่องที่เกี่ยวกับ
 - 1.1 เป้าหมายที่จะประกอบอาชีพในอนาคต
 - 1.2 บุคลิกส่วนตัวซึ่งได้แก่ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ สุขภาพ และค่านิยมในอาชีพ
 2. มีความรู้ในข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพที่ตนจะศึกษาต่อในด้าน
 - 2.1 ลักษณะของงานอาชีพ
 - 2.2 ภาวะของตลาดแรงงาน
 - 2.3 ความก้าวหน้าในงานอาชีพ
 3. มีความรู้ในข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะศึกษาต่อ
 4. มีความรู้เกี่ยวกับสภาพและเศรษฐกิจของครอบครัว ตลอดจน ความคิดเห็นของผู้ปกครอง
- สุโข มีอินทร์เกิด (2528 : 36) ก็ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อวิชางานอาชีพนั้น มักจะได้รับอิทธิพลจากความปรารถนาของบิดามารดา ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ประสบการณ์ ระดับการยกย่องในวิชาชีพนั้น ๆ และโอกาสที่มองเห็นได้ในอนาคต

วิจิตร ศรีสอาน (2532 : 8) ได้ให้แนวคิดในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพทำนองเดียวกันว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดได้อย่างเหมาะสมนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงได้แก่ ต้องรู้จักตนเอง เกี่ยวกับบุคลิก นิสัย สติปัญญา สุขภาพ ลักษณะทางกาย เป้าหมายในชีวิต สภาพเศรษฐกิจ และครอบครัวจะต้องมองอาชีพที่ต้องการเลือกอย่างรอบคอบ ศึกษาข้อมูลว่าเหมาะสมหรือไม่ พิจารณาได้ดังนี้แล้วจึงเลือก

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า การที่บุคคลใดจะเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพใดนั้น เขาจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการเลือก ศึกษาต่อ เช่น เป้าหมายในอนาคต บุคลิกส่วนตัว ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา รวมทั้งสถานภาพทางครอบครัวด้วย

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ ทฤษฎีนี้ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (expectancy theory) ของวรูม (อ้างโดย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2530 : 173) ทฤษฎีนี้ได้ศึกษาถึงจิตวิทยาของบุคคลในองค์กรและพบว่า การที่บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ตามมักจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่

1. ผลตอบแทนที่ได้รับ
2. ความพอใจหรือไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น

4. โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ความพอใจต่อสิ่งเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นหากได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นและความพอใจจะลดลงหากได้รับผลตอบแทนลดลง จิตวิทยาของบุคคลในองค์การที่รวมทำการศึกษานี้เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติของบุคคลในองค์การซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังดังกล่าว วรูมได้เสนอไว้ว่าการที่บุคคลจะเลือกตัดสินใจใด ๆ จะต้องอาศัยการพิจารณา 2 ประการ คือ

1. พิจารณาถึงคุณค่าของเป้าหมาย
2. พิจารณาถึงจุดมุ่งหมายที่คาดหวัง

5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร (สุวรรณภา บุญจรงค์, 2540 : 9) ปัจจัยดังกล่าวได้แก่

1. ด้านตัวบุคคล ในการเลือกโครงการเกษตร นักเรียนอาจเลือกเรียนเพราะตัวนักเรียนหรืออาจารย์ผู้สอน เช่น เลือกเรียนเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่ง่ายผ่อนคลายเป็นได้ อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกลักษณะดึงดูดใจในการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของแต่ละบุคคล และแรงจูงใจจากอาจารย์ผู้สอน
2. ด้านการศึกษาต่อ ในการเลือกโครงการเกษตร นักเรียนอาจเลือกเรียนเพราะคิดว่าวิชาที่เลือกนั้นสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูงต่อไป คิดว่าวิชาที่เลือกนำความรู้ที่ได้ไปสอบศึกษาต่อและทำงานได้ ดังนั้นปัจจัยด้านการศึกษาต่อจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร
3. ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ในการเลือกโครงการเกษตร นักเรียนอาจเลือกเรียนเพราะคิดว่าสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หรือตรงกับอาชีพทางบ้านซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร
4. ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร ในการเลือกโครงการเกษตรนักเรียนอาจเลือกเรียนเพราะคิดว่ามีโอกาสฝึกทักษะการทำงาน การปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน รู้จักการวางแผน การทำงานเป็นกระบวนการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้
5. ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ ในการเลือกโครงการเกษตร นักเรียนอาจเลือกเรียน เพราะคิดว่าเรียนโครงการเกษตรแล้วนักเรียนจะได้ผลตอบแทน เช่น ความอดทน ทักษะการทำงานที่ติดตัวตลอด ความรู้ความสามารถ ที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการทำงาน หรือการศึกษาต่อในอนาคต

6. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กรมวิชาการ (2535 : 1) ได้กล่าวถึงหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง 2) เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ หรือการศึกษาต่อ และ 3) เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ ซึ่งในหลักสูตรระดับนี้ได้ระบุจุดหมายของหลักสูตรไว้ว่า “การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะเพียงพอ ที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม” และยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงานและมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการและสามารถทำงานกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้
 - 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้
 - ภาษาไทย จำนวน 12 หน่วยการเรียนรู้
 - วิทยาศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
 - คณิตศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
 - สังคมศึกษา จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
 - พลานามัย จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้
 - ศิลปศึกษา จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้
 - 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้
 - สังคมศึกษา จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
 - พลานามัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
 - การงาน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ให้เลือกเรียนรายวิชา ในกลุ่มต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มภาษาไทย
 - ภาษาไทย
 - ภาษาต่างประเทศ
 - 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
 - วิทยาศาสตร์
 - คณิตศาสตร์
 - 2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
 - 2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ
 - พลานามัย
 - ศิลปศึกษา
 - 2.5 กลุ่มวิชาการงาน และอาชีพ
3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมการแก้ปัญหา พัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน

3.3 ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ให้เลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาการงาน

1. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความคิด ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน
3. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน
4. เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวัน
5. เพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้มีคุณธรรมในการทำงาน

และสามารถพึ่งตนเองได้

6. เพื่อให้ค้นพบความสามารถความถนัดและความสนใจของตน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนวิชาใดก่อนหลังก็ได้

ง 011 งานบ้าน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 012 การจัดการในบ้าน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 013 การช่างพื้นฐาน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา

ง 321 โครงการงาน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 322 โครงการงาน	2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงการเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสม แล้วใน 1 รายวิชาจะเลือก 1 โครงการ หรือมากกว่า 1 โครงการก็ได้ หรือจะเลือกโครงการเดียวต่อเนื่องตลอดทั้ง 2 รายวิชาก็ได้

แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. เวลาเรียน

- 1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน
- 1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอน จะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ
- 1.3 ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่น 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีเวลาสำหรับผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระอีกสัปดาห์ละ 2 คาบ

2. หน่วยการเรียนรู้

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนรู้มากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 1 ภาษา

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียนรู้ และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับแกนวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือกิจกรรมยุวกาชาด หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อย

กว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

วิชาโครงการ

จุดจักร โนพันท์และวิทยา ศิริอนุวัฒน์ (2540 : 7) ได้ให้คำอธิบายรายวิชาโครงการไว้ว่า ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับโครงการที่เลือก วิเคราะห์ วางแผน ลงมือผลิต ชิ้นงาน และปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้ทำงาน ได้ถูกต้องตามกระบวนการ ประหยัด ปลอดภัย และได้ชิ้นงานที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาโครงการ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ประเภทของ โครงการและวิธีทำโครงการทั่วไป
2. รู้จักคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับตนเอง สภาพแวดล้อม หาทางเลือกอย่างรอบคอบว่าควรเลือกทำโครงการอะไร
3. มีความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญและประโยชน์ของโครงการที่เลือก
4. มีความรู้ความเข้าใจหลักวิชาหรือวิธีการที่จะสนับสนุนช่วยให้สามารถทำงานตามโครงการตามทีเลือก
5. วิเคราะห์และวางแผนปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม ตามขั้นตอนกระบวนการทำงาน ประหยัดและปลอดภัย
6. ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้และรู้จักแก้ปัญหาปรับเปลี่ยนแผนให้เหมาะสม
7. ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
8. ทำงานด้วยความตั้งใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีคุณธรรมในการทำงาน
9. รู้จักนำผลจากการประเมินผลงานไปใช้ในการปรับปรุงตนเองและการทำงานอื่น ๆ ต่อไป
10. ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
11. ได้ชิ้นงานที่น่าไปใช้ประโยชน์ชีวิตประจำวันและภูมิใจในความสำเร็จของงาน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผกาพันธ์ แสงศิริพงษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำปัญหาพิเศษเรื่องเจตคติที่มีต่อวิชาโครงการงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองเทา อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2540 ปรากฏว่าประชากรทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกร และเคยมีประสบการณ์ด้านการเกษตรมาบ้างแล้ว มีความมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพเกษตรกร สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเลือกทำโครงการเกษตรเพราะว่าใจรักอาชีพเกษตร และเพื่อที่จะต้องการมีความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น และเมื่อแยกแต่ละด้านพบว่า ในด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร พบว่านักเรียนมีเจตคติที่พอใจอย่างยิ่ง 3 รายการ ดังนี้ คือ การปฏิบัติโครงการเกษตรเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การปฏิบัติโครงการเกษตรฝึกให้คนมีความรับผิดชอบและการปฏิบัติโครงการเกษตรทำให้เกิดความชำนาญ ส่วนในด้านผลตอบแทนที่ได้รับนักเรียนมีระดับเจตคติที่พอใจอย่างยิ่ง 6 รายการ ดังนี้คือ การเรียนโครงการเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านเกษตรเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้จากการเรียนโครงการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การเรียนโครงการเกษตรทำให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถนำประสบการณ์จากการเรียนโครงการเกษตรไปแนะนำผู้ปกครองได้ การเรียนโครงการเกษตรฝึกประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่ม

เสาวณี ห่วงจริง (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำปัญหาพิเศษเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2539 ปรากฏว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาโครงการเกษตรว่าควรให้อาจารย์เลือกหัวข้อให้ทำเหมือนกันหมดทุกคน และในการเสนอหัวข้อโครงการเกษตรนักเรียนมีความเห็นว่าควรให้ครูเป็นผู้พิจารณา ด้านความยากง่ายของวิชาโครงการเกษตร และมีความเห็นว่า งานที่อาจารย์มอบหมายหรือการปฏิบัติงานอื่นทั่วไปควรให้มีการรับผิดชอบงานเป็นกลุ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติโครงการเกษตรพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกันดีมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาโครงการเกษตรพบว่า นักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดก็คือ จะได้รับความรู้และประสบการณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวิชาโครงการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามี การนำวิชาโครงการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพน้อย เพราะไม่คิดจะประกอบอาชีพเกษตรกร

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา (2524 : 127) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่าแรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก คือ การที่นิสิต

นักศึกษาส่วนใหญ่ตั้งเป้าหมายไว้แล้วในการนำวิชาภาษาฝรั่งเศสไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

ศราวุธ สวัสดิ์ (2539 : 29 – 31) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจบางประการที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ เลือกเข้าศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2539 พบว่า มูลเหตุจูงใจด้านการประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษามากที่สุดเพราะนักศึกษาต้องการจะออกไปประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร เมื่อจบการศึกษาแล้ว ส่วนมูลเหตุจูงใจด้านทุน ด้านค่านิยม ด้านบุคคล และด้านการศึกษาต่อมีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ

กฤษณา วงษาสันต์ (2524 : 61 – 62) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อาชีพ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียน นักเรียนตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนตามความเห็นของตนเองมากกว่าเลือกตามความเห็นของเพื่อนและผู้ปกครอง

ประสงค์ บุญพรวงค์ (2524 : 84 – 85) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลปรากฏว่า องค์ประกอบด้านเกียรติยศชื่อเสียงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้าด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ด้านความจำเป็น ด้านรายได้ และด้านบุคคล ทั้งนักเรียน ผู้ปกครองและครู มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ปاجرีย์ มากสมบูรณ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาชีพเกษตร ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ และด้านการศึกษาต่อ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียน ด้านค่านิยม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอิทธิพลทางการเมือง และด้านบุคคลตามลำดับ และนักเรียนส่วนใหญ่เลือกแผนการเรียนด้วยตนเองมากกว่าที่จะเลือกเพราะเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง หรือบุคคลอื่นชี้แนะ

พิภพ เจริญสุข (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพเกษตร แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัด

จะเชิงเทรา ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียน ด้านการศึกษาต่อ ด้านค่านิยม ด้านอิทธิพลทางการเมือง และด้านบุคคล นักเรียนส่วนใหญ่เลือกแผนการเรียนด้วยตนเองมากกว่าที่จะเลือกเพราะครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลอื่นชี้แนะ

วัชรภรณ์ สุริยาทิวัฒน์และศิริชัย พงษ์วิชัย (2524 : 44) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า เหตุจูงใจที่ทำให้นิสิตเลือกคณะบัญชีมากที่สุด คือ คาดว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานได้ง่าย และพบว่าการที่นิสิตเลือกคณะบัญชีเลือกตามเพื่อน เป็นเหตุจูงใจที่พบน้อยที่สุด

สุรวัดย์ บัวแก้ว(2539 : 23) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรม ในกลุ่มวิชาอาชีพเลือกเสรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนบดินทรเดชา ปีการศึกษา 2539 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนเพราะเป็นคนรักธรรมชาติเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน เรียนวิชาเกษตรได้ลงมือปฏิบัติจริง และครูเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนดี

ธีรศักดิ์ ทาทอง (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ได้พบว่าสภาพพื้นฐานของนักเรียนส่วนใหญ่ เป็นชายอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี ส่วนมากมีระดับคะแนนสะสมต่ำ และผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมของนักเรียนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยด้านทุน ค่านิยม บุคคล และการศึกษาต่อ มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ และนักเรียนส่วนมากจะตัดสินใจเลือกแผนการเรียนด้วยตนเองมากกว่าที่จะเลือกเพราะครู บิดา มารดา และเพื่อนแนะนำ

จากการวินิจฉัยข้างต้นพอสรุปได้ว่า อาชีพ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน องค์กรประกอบด้านเกียรติยศชื่อเสียง องค์กรประกอบด้านลักษณะงาน ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมากที่สุด และนักเรียนส่วนใหญ่เลือกแผนการเรียนด้วยตนเองมากกว่าที่จะเลือกเพราะครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลอื่นแนะนำ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	ชาย	26	คน	หญิง	18	คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	ชาย	24	คน	หญิง	19	คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	ชาย	21	คน	หญิง	20	คน
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	ชาย	19	คน	หญิง	23	คน
รวม	ชาย	90	คน	หญิง	80	คน

จำนวนประชากรทั้งหมด 170 คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนประชากรน้อย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 170 คน

3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Check list) และแบบปลายเปิด โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย ด้านตัวบุคคล ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ด้านศึกษาต่อ ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

3.3.2 การดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และศึกษาเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา อาชีพหลักของบิดาและมารดา รายได้ของครอบครัว ฯลฯ

ตอนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ซึ่งคำถามที่ใช้ประมาณค่าแสดงถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร โดยมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด
4	หมายถึง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลมาก
3	หมายถึง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลปานกลาง
2	หมายถึง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อย
1	หมายถึง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นแบบปลายเปิด โดยศึกษาถึง

1. วิธีการเรียนการสอน
2. เนื้อหาของวิชา
3. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน
4. การประเมินผลของท่านอาจารย์

สร้างแบบสอบถามแล้วเอาไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก คือ อาจารย์ประเวศ กองไผ่กลางและอาจารย์อารมย์ วัฒนศรี ได้ตรวจสอบแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.3.3 การส่งและการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

1. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยประชา-กรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 – 3/4 ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกซึ่งผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 12-16 กุมภาพันธ์ 2544 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.23

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งได้และได้รับคืน

กลุ่มประชากร	จำนวนที่ส่ง (ชุด)	จำนวนที่ได้รับ (ชุด)	จำนวนที่ได้รับ (เปอร์เซ็นต์)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	44	41	24.11
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	43	40	23.52
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	41	29	17.05
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	42	40	23.52
รวม	170	150	88.23

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทำการวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร การหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร มี 5 ด้าน

2.1 ด้านตัวบุคคล

2.2 ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง

2.3 ด้านการศึกษาต่อ

2.4 ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร

2.5 ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการเรียนการสอน โครงการเกษตรในโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

4.1 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N=150	%
1. เพศ		
ชาย	79	52.66
หญิง	71	47.34
2. อายุ (ปี)		
14	35	23.34
15	91	60.66
16	24	16.00
3. ศาสนา		
พุทธ	90	60.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=150	ร้อยละ %
อิสลาม	60	40.00
4. อาชีพหลักของบิดา		
รับราชการ	25	16.67
รับจ้าง	72	48.00
ค้าขาย	13	8.66
เกษตรกรกรรม	25	16.67
อื่นๆ	15	10.00
5. อาชีพหลักของมารดา		
รับราชการ	15	10.00
รับจ้าง	58	38.67
ค้าขาย	20	13.33
เกษตรกรกรรม	23	15.33
อื่นๆ	34	26.67
6. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	66	44.00
10,001 - 20,000 บาท	42	28.00
20,001 - 30,000 บาท	24	16.00
30,001 - 40,000 บาท	13	8.66
40,001 บาทขึ้นไป	5	3.34
7. ประสบการณ์ทางการ เกษตร		
เคย	110	73.34
ไม่เคย	40	26.66
8. ความคิดเห็นหลังเรียนจบ		
ม. 3		
ไม่ประกอบอาชีพเกษตร	109	72.66
ประกอบอาชีพเกษตร	41	27.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=150	ร้อยละ %
9. โครงการที่จะเลือกปฏิบัติ		
โครงการเกษตรทางด้านพืช	88	58.66
โครงการเกษตรทางด้านสัตว์	37	24.67
โครงการเกษตรทางการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	25	16.67

จากตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนจำนวน 150 คน พบว่า เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.22)มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 47.34) นักเรียนมีอายุอยู่ในช่วง 15 ปี (ร้อยละ 60.66) รองลงมาคือช่วงอายุ 14 ปี (ร้อยละ 23.34) และช่วงอายุ 16 ปี (ร้อยละ 16.00) แยกตามศาสนาที่นักเรียนนับถือพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ 90 (ร้อยละ 60.00) และมีนักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 40.00) อาชีพหลักของบิดา นักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 48.00) อาชีพรับราชการและเกษตรกรรวม จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 16.67) อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 10.00) และอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 8.66) อาชีพหลักของมารดา นักเรียน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 38.67) อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 26.67) อาชีพเกษตรกรรวม (ร้อยละ 15.33) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 13.33) และอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 10.00) รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 44.00) มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 28.00) มีรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 16.00) มีรายได้ 30,001- 40,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 8.66) และมีรายได้ 40,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป (ร้อยละ 3.34) นักเรียนมีประสบการณ์ทางการเกษตร (ร้อยละ 73.34) และไม่เคยมีประสบการณ์ทางการเกษตร (ร้อยละ 26.66) เมื่อนักเรียนจบ ม.3 แล้วมีความคิดไม่ประกอบอาชีพเกษตร (ร้อยละ 72.66) และมีความคิดประกอบอาชีพเกษตร (ร้อยละ 27.34) โครงการเกษตรที่นักเรียนคิดจะเลือกปฏิบัติ เป็นโครงการเกษตรทางด้านพืช (ร้อยละ 58.66) โครงการเกษตรทางด้านสัตว์ (ร้อยละ 24.67) และโครงการเกษตรทางการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (ร้อยละ 16.67)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยด้านตัวบุคคล

ข้อความ N=150	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครงการที่ทำงานที่ทำงานง่าย ผ่อนคลายความเครียดได้	14.00	27.34	42.00	13.33	3.33
2. เลือกโครงการเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ	9.34	22.66	38.00	20.00	10.00
3. เลือกโครงการเกษตรเพราะตรงกับความสามารถของตนเอง	6.67	19.33	38.66	22.67	12.66
4. เลือกโครงการเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ	3.34	14.00	42.00	26.00	14.66
5. เลือกโครงการเกษตรเพราะข้าพเจ้าจะใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่	6.00	28.66	38.00	22.67	4.67
6. เลือกโครงการเกษตรเพราะครู - อาจารย์แนะนำ	6.00	22.67	38.00	15.33	18.00

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านตัวบุคคล พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครงการที่ทำงานที่ทำงานง่าย ผ่อนคลายความเครียดได้ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะตรงกับความสามารถของตนเอง (ร้อยละ 38.66) เลือกโครงการเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ (ร้อยละ 38.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะข้าพเจ้าจะใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่ (ร้อยละ 38.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะครูอาจารย์แนะนำ (ร้อยละ 38.00)

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง

ข้อความ N=150	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาประกอบอาชีพการเกษตร	4.67	15.33	19.33	21.33	39.34
2. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้ปกครองทำการเกษตร	9.34	24.66	30.66	21.34	14.00
3. เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อบิดามารดา	2.66	9.34	18.66	28.00	41.34
4. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาแนะนำ	2.00	4.66	28.00	30.67	34.67
5. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดายินดีสนับสนุนให้เรียน	6.00	8.67	22.67	36.00	26.66

จากตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้ปกครองทำการเกษตร (ร้อยละ 30.66) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดายินดีสนับสนุนให้เรียน (ร้อยละ 36.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาแนะนำ (ร้อยละ 34.67) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อบิดามารดา (ร้อยละ 41.34) และเลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาประกอบอาชีพการเกษตร (ร้อยละ 39.34)

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยด้านการศึกษาต่อ

ข้อความ N=150	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร	5.33	3.34	16.66	26.67	48.00
2. เลือกโครงการเกษตรเพราะสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป	3.34	10.00	31.34	38.66	16.66
3. เลือกโครงการเกษตรทำให้สามารถสำรวจความสนใจและความถนัดเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป	2.66	17.34	38.66	33.34	8.00
4. เลือกโครงการเกษตรทำให้มีความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ	4.66	16.00	43.34	29.34	6.66
5. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น	4.66	31.34	38.67	20.67	4.66
6. เลือกโครงการเกษตรเพราะจะทำให้ได้เกรดสูง ๆ ทำให้สามารถเรียนต่อได้	10.00	22.00	31.34	28.66	8.00

จากตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการศึกษาต่อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ เลือกโครงการเกษตรทำให้มีความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ (ร้อยละ 43.34) เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 38.67) เลือกโครงการเกษตรทำให้สามารถสำรวจความสนใจและความถนัดเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป (ร้อยละ 38.66) เลือกโครงการเกษตรเพราะจะทำให้ได้เกรดสูง ๆ ทำให้สามารถเรียนต่อได้ (ร้อยละ 31.34) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป (ร้อยละ 38.66) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร (ร้อยละ 48.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร

ข้อความ N=150	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียน รู้จักการวางแผนการทำงาน	14.66	31.34	44.66	6.00	3.34
2. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียน มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ	16.00	40.66	30.67	8.00	4.67
3. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียน ปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ	12.00	33.34	42.00	10.66	2.00
4. เลือกโครงการเกษตรเพราะการทำงานเป็น กลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ	31.34	38.00	18.66	8.00	4.00
5. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียน รู้จักการคิดแก้ปัญหาเป็น ในขณะที่ปฏิบัติงานจริง	21.34	38.00	30.00	8.00	2.66

จากตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ (ร้อยละ 40.66) เลือกโครงการเกษตรเพราะการทำงานเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ (ร้อยละ 38.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาเป็น ในขณะที่ปฏิบัติงานจริง (ร้อยละ 38.00) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน (ร้อยละ 44.66) เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ (ร้อยละ 40.66)

ตารางที่ 7 แสดงปัจจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

ข้อความ N=150	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สามารถนำความรู้จากโครงการเกษตรไป ใช้ในชีวิตประจำวันได้	30.67	34.66	26.67	6.66	1.34
2. สามารถนำประสบการณ์จากโครงการ เกษตรไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้	22.66	34.00	28.00	10.67	4.67
3. สามารถนำประสบการณ์จากโครงการ เกษตรไปประกอบอาชีพเกษตรได้	22.66	28.00	36.00	8.676	4.67
4. โครงการเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ใน ด้านการเกษตรมากขึ้น	29.33	35.33	25.34	8.00	2.00
5. โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่าง ศึกษาอยู่	24.00	28.00	36.66	6.67	4.67

จากตารางที่ 7 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ โครงการเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ในด้านการเกษตรมากขึ้น (ร้อยละ 35.33) สามารถนำความรู้จากโครงการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 34.66) สามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ (ร้อยละ 34.00) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่ (ร้อยละ 36.66) สามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปประกอบอาชีพเกษตรได้ (ร้อยละ 36.00)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรในโรงเรียน

มัธยมวัดหนองจอก

ตารางที่ 8 แสดงข้อเสนอแนะ

ข้อความ	จำนวน (คน) N=150	ร้อยละ %
1. วิธีการเรียนการสอน		
เหมาะสม	122	81.33
ไม่เหมาะสม	28	18.67
2. เนื้อหาของวิชา		
เพียงพอ	99	66.00
ไม่เพียงพอ	51	34.00
3. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้		
เพียงพอ	91	60.66
ไม่เพียงพอ	59	39.34
4. การประเมินผล		
เหมาะสม	103	68.66
ไม่เหมาะสม	47	31.34
5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ	-	-

จากตารางที่ 8 จากการสำรวจข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร พบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนในหมวดเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 – 3/4 จำนวน 150 คน โดยนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนของอาจารย์ว่ามีความเหมาะสม (ร้อยละ 81.33) และไม่เหมาะสม (ร้อยละ 18.67) เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่สอนนักเรียนเห็นว่าเพียงพอ (ร้อยละ 66.00) และไม่เพียงพอ (ร้อยละ 34.00) เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนเพียงพอกับนักเรียน (ร้อยละ 60.66) และไม่เพียงพอ (ร้อยละ 39.34) เกี่ยวกับการประเมินผลเห็นว่าเหมาะสม (ร้อยละ 68.66) และไม่เหมาะสม (ร้อยละ 31.34) สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆ ไม่มีการเสนอความคิดเห็น

4.2 ข้อวิจารณ์

ผู้วิจัยได้พิจารณาผลการวิจัย ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ และที่สำคัญนำมาวิจารณ์ดังนี้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แสดงว่า ปัจจุบันผู้ชายก็ยังมีความนิยมในการเลือกทำโครงการเกษตรมากยิ่งขึ้น โครงการเกษตรเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้ชาย นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 15 ปี (ร้อยละ 60.66) และนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) อาชีพหลักของบิดา มารดาของนักเรียน จะประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ก็ยังถือว่ายังต่ำมากต่อการครองชีพในปัจจุบันและนักเรียนส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ทางการเกษตรมาก่อน(ร้อยละ 73.34) แต่ก็ไม่ค่อยชอบอาชีพเกษตรเท่าไรนัก จะเห็นได้จากการจบการศึกษาจะไม่ประกอบอาชีพเกษตรเพราะอาชีพเกษตรเป็นงานที่ค่อนข้างเป็นงานหนักไม่ค่อยคุ้มกับการลงทุน ในขณะที่งานอื่นๆเป็นงานสบาย รายได้ดีกว่าการประกอบอาชีพเกษตรเสียอีก (พิศเพลิน เขียวหวาน, 2521 : 25)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านตัวบุคคล จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครงการที่หาง่ายผ่อนคลายความเครียดได้ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการเกษตรเพราะรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00) และเลือกโครงการเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ (ร้อยละ 38.00) แสดงว่าการเลือกโครงการเกษตรนั้นมีส่วนช่วยให้บุคคลที่เลือกเรียนโครงการเกษตรได้ตามความถนัดหรือตรงกับความสามารถของตนเองจะทำให้ลดความคลายเครียดได้(ประเสริฐ ว่องไวยนต์, 2515 : 6-8)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อบิดามารดา (ร้อยละ 41.34) เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาประกอบอาชีพการเกษตร (ร้อยละ 39.34) จะเห็นว่า นักเรียนไม่ค่อยสนใจที่จะประกอบอาชีพเกษตรเลยก็ได้ อาจเป็นเพราะบิดามารดาของนักเรียนไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 48.00) (จากตารางที่ 2)โดยทั่วไปไม่ว่าบุคคลจะสนใจในโครงการหรืองานและอาชีพใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่เกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกันทั้งสิ้น ความสนใจในอาชีพของบางคนอาจเกิดมาจากการปลูกฝังตั้งแต่ในวัยเด็ก(เสรี มุขสุข, 2539 : 9)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการศึกษาต่อ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ระดับน้อยที่สุด คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร (ร้อยละ 48.00) จะเห็นว่า นักเรียนสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับสูงในสาขาอาชีพอื่นมากกว่าที่จะเรียนสายเกษตร เพราะว่าการศึกษาทางด้านอาชีพเกษตรเป็นงานที่ค่อนข้าง

นักแสดงว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญของบุคคลทุกคนที่จะใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีความก้าวหน้าในชีวิตและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2532 : 20)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน (ร้อยละ 44.66) เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00) จะเห็นว่า การทำงานทุกอย่างนั้นจะต้องมีการวางแผนให้เป็นขั้นตอนจึงจะทำให้การทำงานของบุคคลหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งด้านการเรียน การปฏิบัติงาน ความประพฤติก่อนและค่านิยม การสื่อความหมายในแต่ละกลุ่มอาจมีแบบแผนเฉพาะของตน ดังนั้นการวางแผนการทำงานทำให้ประสบความสำเร็จเกินครึ่งแล้ว(วิจิตร ศรีสอ้าน, 2532 : 182-183)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่ (ร้อยละ 36.66) จะเห็นว่า ผลตอบแทนที่นักเรียนเลือกมากที่สุด คือ รายได้ระหว่างการศึกษาอยู่ รายได้พิเศษจุดนี้อาจทำให้เกิดแรงบันดาลใจทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่ออาชีพเกษตรจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ความรู้ ประสบการณ์ ที่ได้จากการเรียนโครงการเกษตรทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานมากขึ้น ถ้าเรียนแล้วไม่มีอะไรในชีวิตดีขึ้น แสดงว่าบุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิต (เสาวณี ห่วงจริง, 2539 : 1-2)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนโครงการเกษตรของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลังจากนั้นนำมาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของท่านอาจารย์ในหมวดเกษตรกรรม

การวิจัยในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวนประชากรที่ใช้ทั้งหมด 170 คน

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง โดยมีเพศชาย (ร้อยละ 52.66) และเพศหญิง (ร้อยละ 47.34) หากจำแนกตามอายุ อายุ 15 ปี (ร้อยละ 60.66) รองลงมาคือ อายุ 14 ปี (ร้อยละ 23.34) และอายุ 16 ปี (ร้อยละ 16.00) ในเรื่องของศาสนา นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 48.00) อาชีพหลักของบิดา คือ รับจ้าง (ร้อยละ 48.00) รองลงมาคือ รับราชการและเกษตรกรรม (ร้อยละ 16.67) ส่วนอาชีพหลักของมารดา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 38.67) รองลงมาคือ อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 22.67) ในด้านรายได้ต่อเดือน จะเห็นว่า มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.00) รองลงมา คือ มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 28.00) นักเรียนส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ทางการเกษตร (ร้อยละ 73.34) แต่ก็ไม่มีนักเรียนคิดจะประกอบอาชีพเกษตรเลย (ร้อยละ 72.66) ในด้านความคิดเห็นต่อการเลือกปฏิบัติงาน โครงการเกษตรด้านพืช (ร้อยละ 58.66) โครงการเกษตรด้านสัตว์ (ร้อยละ 24.67) และโครงการเกษตรด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร (ร้อยละ 16.67)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านตัวบุคคล นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 6 รายการ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครง

งานที่ทำงานง่าย ผ่อนคลายความเครียดได้ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะตรงกับความสามารถของตนเอง (ร้อยละ 38.66) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ (ร้อยละ 38.00) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะข้าพเจ้าจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่ (ร้อยละ 38.00) และเลือกโครงการงานเกษตรเพราะครู – อาจารย์แนะนำ (ร้อยละ 38.00)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการงานเกษตร ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการคือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะคิดว่าสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้ปกครองทำการเกษตร (ร้อยละ 30.66) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะบิดามารดายินดีสนับสนุนให้เรียน (ร้อยละ 36.00) และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด 3 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อจากบิดามารดา (ร้อยละ 41.34) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะบิดามารดาแนะนำ (ร้อยละ 34.67)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการงานเกษตร ด้านการศึกษาต่อ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรทำให้มีความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ (ร้อยละ 43.34) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 38.67) เลือกโครงการงานเกษตรทำให้สามารถสำรวจความสนใจและความถนัดเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป (ร้อยละ 38.66) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะจะทำให้ได้เกรดสูง ๆ ทำให้สามารถเรียนต่อได้ (ร้อยละ 31.34) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป (ร้อยละ 38.66) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร (ร้อยละ 48.00)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการงานเกษตร ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ (ร้อยละ 40.66) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะการทำงานเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ (ร้อยละ 38.00) เลือกโครงการงานเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาเป็น ในขณะที่ปฏิบัติงานจริง (ร้อยละ 38.00) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ เลือกโครงการงานเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน (ร้อยละ 44.66) และเลือกโครงการงานเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ (ร้อยละ 42.00)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ด้านผลตอบแทนที่ได้ ให้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ โครงการเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ในด้านการเกษตรมากขึ้น (ร้อยละ 35.33) สามารถนำความรู้จากโครงการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 34.66) สามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ (ร้อยละ 34.00) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่ (ร้อยละ 36.66) และสามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปประกอบอาชีพเกษตรได้ (ร้อยละ 36.00)

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยจริง ไปปรับปรุงการเรียนการสอนในหมวดเกษตรกรรมต่อไป

1. จากผลการวิจัยด้านตัวบุคคล พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นโครงการที่ทำงานง่าย ผ่อนคลายความเครียดได้ และเลือกโครงการเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสดูงานนอกพื้นที่และความสำเร็จของรุ่นพี่ที่จบแล้วมีความสำเร็จในด้านการเกษตรและเป็นการผ่อนคลายความเครียดไปในตัวด้วย

2. จากผลการวิจัยด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุดเป็นส่วนใหญ่ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อจากบิดามารดา ดังนั้นในภาคปฏิบัติทางโรงเรียนควรให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานหลายๆชิ้นทำให้นักเรียนมีประสบการณ์โดยตรง ประสบการณ์นี้จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพทางการเกษตร

3. จากผลการวิจัยด้านการศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุดเป็นส่วนใหญ่ คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร ดังนั้นฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายเกษตรให้มากขึ้นซึ่งการแนะแนวที่ดีนั้นจะช่วยให้นักเรียนมีการตัดสินใจที่ดี จะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ

4. ผลการวิจัยด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงานและเลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรเน้นภาคทฤษฎีในด้านการเพิ่มเนื้อหาด้านวิชาชีพ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการให้มากขึ้น

5. ผลการวิจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ คือ โครงการเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่และสามารถนำประสบการณ์จากโครงการเกษตรไปประกอบอาชีพเกษตรได้ ดังนั้นทางโรงเรียนควรให้นักเรียนดูงานในสถานที่ประสบความสำเร็จ ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการคุ้มค่าเพียงใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรในโรงเรียนอื่น ๆ อีกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น เพราะในแต่ละสถานศึกษาอาจมีสิ่งที่แตกต่างกันไปจากนี้ เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน
- 2) ควรมีการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

บรรณานุกรม

- กฤษณา วงษาสันต์. 2524. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด อุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 184 น.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2529. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์. 125 น.
- จุลจักร โนพันธุ์และวิทยา สิริอนุวัฒน์. 2540. หนังสือเรียนวิชาการงาน รายวิชา ง 321 –ง322 โครงการเกษตรกรรม. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช จำกัด. 56 น.
- ฉวีวงศ์ คัมภีร์พันธุ์. 2524. การศึกษาความสนใจของนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 6 กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร. คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 154 น.
- คุ้ม ชุมสาย. 2525. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : กิ่งเพชร. 600 น.
- ทัศนาศา ณ สงขลา. 2538. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 105 น.
- ธรรมรส โชติกุลธร. 2524. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 506 น.
- ธีรศักดิ์ ทาทอง. 2529. ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 116 น.

- ประพันธ์ ผลเสวก. 2540. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 56 น.
- ประสงค์ บุญพรวงค์. 2524. การศึกษาองค์ประกอบในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 165 น.
- ประसार เมืองหมุด. 2512. บริการแนะแนวช่วยนักเรียนได้อย่างไร มิตรกร. กรุงเทพฯ : 41 น.
- ประเสริฐ ว่องไวยนต์. 2515. แนวคิดกับอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 305 น.
- ปารีย์ มากสมบูรณ์. 2537. ปัจจัยการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาชีพเกษตร แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 46 น.
- ปรีชา วิหคโต. 2536. หลักการวิจัยเบื้องต้น. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 321 น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2530. จิตวิทยาการศึกษา. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 250 น.
- อ่างโดย วรุม เดฟพี. 2529. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 120 น.
- ผกาพันธ์ แสงศิริพงษ์. 2540. เจตคติที่มีต่อวิชาโครงการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองเทา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2540. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 35 น.
- พัชรวิ วรรณิน. 2524. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : วัชรการพิมพ์. 178 น.

- พิภพ เจริญสุข. 2532. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตร แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 145 น.
- พิศเพลิน เขียวหวาน. 2521. การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทย-วัฒนาพานิช. 108 น.
- ภิญโญ สาร. 2521. หลักการศึกษ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุรสภา. 60 น.
- มะอ์ซมี มะลี. 2539. ความคิดเห็นด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 44 น.
- อึ้งโดย วิจิตร จะโรจร. 2521. จิตวิทยากับสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการวัดผล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 185 น.
- ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. 2524. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาฝรั่งเศส ที่เป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 213 น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525-2526. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์. 425 น.
- วัชรภรณ์ สุริยาทีวัฒน์และศิริชัย พงษ์วิชัย. 2524. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 126 น.
- วัชร ทรัพย์มี. 2523. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. 300 น.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2532. สภาพปัจจุบันของปัญหาและความต้องการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา. 250 น.
- วิชาการ, กรม. 2535. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ม.ป.พ. กรุงเทพมหานคร

- ลัดดา กิติวิภาค. 2526. จิตวิทยาสังคมประยุกต์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย-รามคำแหง. 265 น.
- สรารุช สวัสดิ์. 2539. มูลเหตุจูงใจบางประการที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม-บัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 52 น.
- สุเมธ เดียววิศรศ. 2527. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ศิลปาบรรณาการ. 183 น.
- สุโจ มีอินทร์เกิด. 2528. ความต้องการแรงงานในการประกอบอาชีพ การแนะแนวและจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์อักษร. 38 น.
- สุวรรณา บุญจรงค์. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาทางเกษตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 35 น.
- สุดใจ เหล่าสุนทร. 2505. ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬารัตน์การพิมพ์. 131 น.
- สุรีวัลย์ บัวแก้ว. 2539. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมในกลุ่มวิชา อาชีพ – เลือกเสรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนบดินทรเดชา ปีการศึกษา 2539. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 45 น.
- เสรี มุขสุข. 2539. การศึกษาอาชีพที่มีต่ออาชีพเกษตร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ ฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- อ่างโดย สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2532. งานวิจัยเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 198 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสาวณี ห่วงจริง. 2539. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2539.

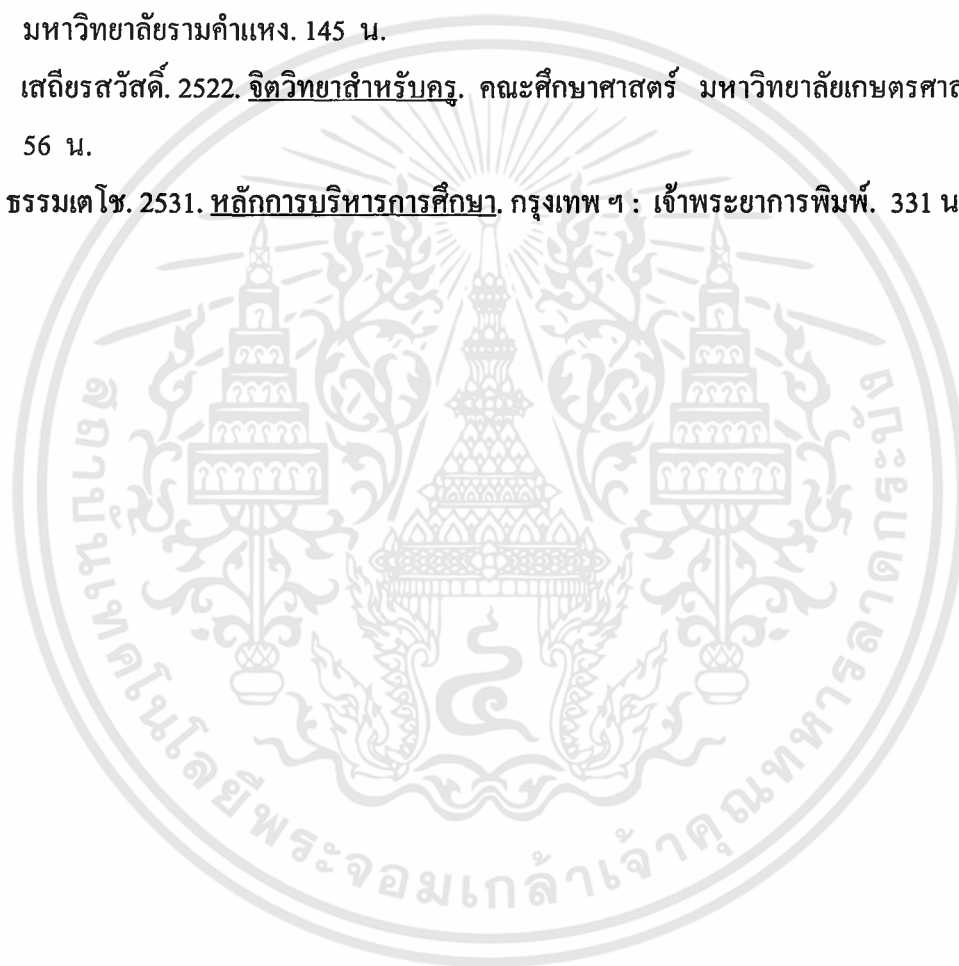
ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ-
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 50 น.

อรอนงค์ แจ่มผล. 2525. สัมมนา(ฉบับแก้ไขปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 145 น.

อาภา เสถียรสวัสดิ์. 2522. จิตวิทยาสำหรับครู. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
56 น.

อุทัย ธรรมเดโช. 2531. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์. 331 น .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543

ผู้ทำการวิจัย นายอำนาจ ยวงรัมย์
นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. กรุณาอ่านคำถามให้เข้าใจ และพิจารณาให้รอบคอบแล้วจึงตอบตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของนักเรียน
 - ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตรมี 5 ด้าน
 - 2.1 ด้านตัวบุคคล
 - 2.2 ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.3 ด้านการศึกษาต่อ
 - 2.4 ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร
 - 2.5 ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อโครงการเกษตร
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย
4. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาทั้งสิ้น

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ
นายอำนาจ ยวงรัมย์
ผู้ทำการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นจริง
เกี่ยวกับตัวของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา

() พุทธ

() อิสลาม

() คริสต์

() อื่น ๆ โปรดระบุ

4. อาชีพหลักของบิดา

() รับราชการ

() รับจ้าง

() ค้าขาย

() เกษตรกรรม

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. อาชีพหลักของมารดา

() รับราชการ

() รับจ้าง

() ค้าขาย

() เกษตรกรรม

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้ของครอบครัว.....บาทต่อเดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

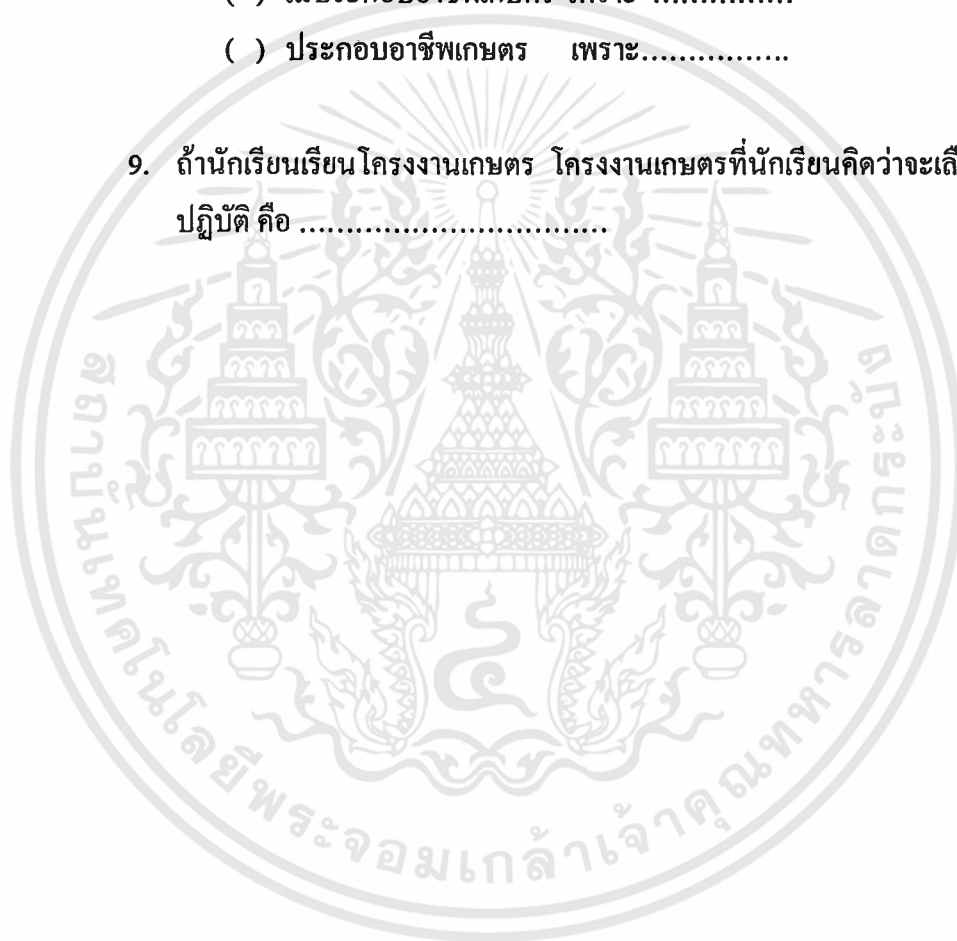
7. เคยมีประสบการณ์ทางการเกษตรบ้างหรือไม่

- () เคย ระบุ.....
- () ไม่เคย

8. ถ้านักเรียนเรียนจบ ม. 3 แล้วไม่เรียนต่อนักเรียนคิดว่าจะประกอบอาชีพเกษตรหรือไม่

- () ไม่ประกอบอาชีพเกษตร เพราะ
- () ประกอบอาชีพเกษตร เพราะ.....

9. ถ้านักเรียนเรียนโครงการเกษตร โครงการเกษตรที่นักเรียนคิดว่าจะเลือกปฏิบัติ คือ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการเกษตร

1. โปรดอ่านคำถามให้เข้าใจและพิจารณาให้รอบคอบ แล้วจึงตอบคำถามตามความเป็นจริงว่าปัจจัยนั้นมีอิทธิพลต่อการเลือกโครงการของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
2. เมื่อพิจารณาคำตอบแล้วให้นักเรียนตอบ โดยเติมเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการเพียงช่องเดียว

ข้อความ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>ด้านตัวบุคคล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็น โครงการที่ทำงานง่าย ผ่อนคลายความเครียดได้ 2. เลือกโครงการเกษตรเพราะมีความถนัดและสนใจ 3. เลือกโครงการเกษตรเพราะตรงกับความสามารถของตนเอง 4. เลือกโครงการเกษตรเพราะเห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จ 5. เลือกโครงการเกษตรเพราะข้าพเจ้าจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่ 6. เลือกโครงการเกษตรเพราะครู – อาจารย์แนะนำ 					
<p>ด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาประกอบอาชีพการเกษตร 2. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ ไปช่วยเหลือผู้ปกครองทำการเกษตร 3. เลือกโครงการเกษตรเพราะต้องการรับช่วงงานอาชีพเกษตรต่อบิดามารดา 4. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดาแนะนำ 5. เลือกโครงการเกษตรเพราะบิดามารดายินดีสนับสนุนให้เรียน 					

ข้อความ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการศึกษาต่อ 1. เลือกโครงการเกษตรเพราะในระดับมัธยมปลายจะเลือกเรียนสายเกษตร 2. เลือกโครงการเกษตรเพราะสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป 3. เลือกโครงการเกษตรทำให้สามารถสำรวจความสนใจและความถนัด เพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป 4. เลือกโครงการเกษตรทำให้มีความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ 5. เลือกโครงการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น 6. เลือกโครงการเกษตรเพราะจะทำให้ได้เกรดสูงๆ ทำให้สามารถเรียนต่อได้					
ด้านการปฏิบัติงานโครงการเกษตร 1. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน 2. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ 3. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานตามแผนทำให้ประสบความสำเร็จ 4. เลือกโครงการเกษตรเพราะการทำงานเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ 5. เลือกโครงการเกษตรเพราะทำให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาเป็น ในขณะที่ปฏิบัติงานจริง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ 1. สามารถนำความรู้จาก โครงการงานเกษตร ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2. สามารถนำประสบการณ์จาก โครงการงานเกษตร ไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ 3. สามารถนำประสบการณ์จาก โครงการงานเกษตร ไปประกอบอาชีพเกษตรได้ 4. โครงการงานเกษตรทำให้นักเรียนมีความรู้ในด้านการเกษตรมากขึ้น 5. โครงการงานเกษตรทำให้มีรายได้ระหว่างศึกษาอยู่					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการเกษตร

ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงโครงการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกจึงจะทำให้ท่านมีความมั่นใจว่าจะได้รับความรู้ ความสามารถเพียงพอเมื่อจบการศึกษา

1. นักเรียนคิดว่าวิธีการเรียนการสอน โครงการเกษตรของอาจารย์ในหมวดเกษตรมีความเหมาะสมหรือไม่

() เหมาะสม

เพราะ 1.....

2.....

3.....

() ไม่เหมาะสม

เพราะ 1.....

2.....

3.....

2. นักเรียนคิดว่าเนื้อหาการเรียนการสอน โครงการเกษตรที่ใช้สอนเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนหรือไม่

() เพียงพอ

เพราะ 1.....

2.....

3.....

() ไม่เพียงพอ

เพราะ 1.....

2.....

3.....

3. นักเรียนคิดว่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน โครงการเกษตรมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนหรือไม่

() เพียงพอ

เพราะ 1.....

2.....

3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

() ไม่เพียงพอ

เพราะ 1.....

2.....

3.....

4. นักเรียนคิดว่าการประเมินผลที่อาจารย์หมวดเกษตรทำการประเมินผลเหมาะสมหรือไม่

() เหมาะสม

เพราะ 1.....

2.....

3.....

() ไม่เหมาะสม

เพราะ 1.....

2.....

3.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

นายอำนาจ ขวงรัมย์

ผู้ทำการวิจัย